

Onderwerp Noodpakket energiekosten en inflatie
Wensen en bedenkingen
Steller Wim Ravenshorst

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06-15663337   Bijlage(n)   Ons kenmerk 544202-2022
Datum 11-10-2022   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Samen met uw raad maakt het college zich zorgen over de gevolgen van de stijging van de energiekosten en de hoge inflatie voor inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers in onze gemeente. We zien de financiële problemen en de daarmee samenhangende onzekerheid en stress toenemen. Het kabinet neemt momenteel een groot aantal maatregelen om hier iets aan te doen. Veel van die maatregelen gaan echter pas in op of na 1 januari 2023 en er is nog veel onduidelijkheid over wat deze precies betekenen voor verschillende groepen inwoners, ondernemers en instellingen. Veel inwoners en een deel van de instellingen en bedrijven kunnen hier niet op wachten en hebben nú ondersteuning nodig. In deze brief informeren we uw raad over de maatregelen die we op zeer korte termijn willen nemen om inwoners, instellingen en bedrijven “de winter door te helpen”. We komen met dit pakket terwijl ook het Rijk nog aanvullend beleid in ontwikkeling heeft. Mocht blijken dat het Rijk voor onderdelen van dit pakket alsnog middelen beschikbaar stelt dan beschouwen we deze rijksmiddelen als dekking voor de betreffende maatregel. Als dit zich voordoet ontstaat er ruimte om lokale middelen anders in te zetten. Hiermee wil het college flexibel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

De huidige situatie

De stijgende prijzen leiden ertoe dat steeds meer *inwoners* niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen en over onvoldoende middelen beschikken om boodschappen te doen, hun huis te verwarmen en deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. We zien een toename van de betalingsachterstanden en het aantal mensen dat zich meldt met financiële problemen. Dat geldt in de eerste plaats voor mensen met een minimuminkomen: volgens berekeningen van het Nibud zijn zij bijna driekwart van hun inkomen kwijt aan vaste lasten. Maar we zien steeds

Volgvel 1

vaker ook andere groepen die hun financiën niet meer rond krijgen. Daarbij weten we dat financiële problemen vaak samenhangen met problemen op het gebied van werk, gezondheid, sociale contacten en een (on)veilige thuissituatie. Zonder maatregelen is het risico groot dat de problemen al zo zijn toegenomen dat veel intensievere vormen van hulp nodig zijn.

De stijgende prijzen hebben ook invloed op *(sport)verenigingen, buurthuizen, maatschappelijke en culturele instellingen*. Zij lopen het risico dat zij de hoge kosten niet meer kunnen opbrengen en hun activiteiten moeten beëindigen of hun prijzen of contributies moeten verhogen. Op dit moment krijgen we wel de eerste signalen van instellingen die het moeilijk krijgen, maar hebben wij nog geen exact beeld van de aard en omvang van de problemen¹. Die brengen we momenteel in kaart. Ook de impact van de landelijke maatregelen is nog niet duidelijk. Zo lijken de maatregelen van het kabinet in de brief van 4 oktober jl. geen steun te bevatten voor lokaal gesubsidieerde instellingen.

Ook voor *ondernemers* is er vanzelfsprekend een risico dat zij de hogere energiekosten niet meer kunnen betalen. En ook hiervoor geldt dat er signalen zijn dat er problemen ontstaan, maar dat we nog geen beeld hebben van de aard en omvang ervan. De mate waarin deze bedrijven kunnen profiteren van de regeling die het Rijk ontwerpt voor het energie-intensieve mkb is vooralsnog niet duidelijk.

Landelijke maatregelen

Het kabinet komt voor 2023 met een pakket aan maatregelen dat de koopkracht van huishoudens moet versterken en de gestegen energiekosten (deels) compenseert. Daarbij is er specifieke aandacht voor huishoudens met een laag- en middeninkomen. Koopkrachtmateregelen bestaan onder andere uit een stijging van het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen, een verhoging van de zorg- en huurtoeslag en een verlaging van de inkomstenbelasting. Voor uitwonende studenten komt er vanaf september een aanvulling op hun basisbeurs. De compensatie voor energiekosten bestaat uit een energieplafond vanaf 2023 en een verlaging van de rekening in november en december 2022, een noodfonds voor personen die hun energierekening niet kunnen betalen en (opnieuw) een energietoeslag van €1.300 voor mensen op en rond het sociaal minimum. Tenslotte wordt onderzocht of er een specifieke compensatieregeling kan komen voor mensen die vanwege medische oorzaken hogere energiekosten hebben.

Ook voor instellingen en (energie-intensieve) mkb-bedrijven komt er een maatregelenpakket. Hoe het pakket voor instellingen eruit komt te zien is nog niet bekend. Het kabinet gaat uitvoering geven aan twee moties die betrekking hebben op maatschappelijke voorzieningen, verenigingen, culturele en religieuze instellingen. Voor bedrijven zal deze naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023 opengaan en komt er een aanvullende oplossing voor bedrijven die op korte termijn in liquiditeitsproblemen komen.

Deze maatregelen dragen bij aan de verlichting van de problemen voor onze inwoners, onze instellingen en onze bedrijven. Voor een deel komen zij echter (te) laat of is het

---

¹ Dat inzicht hebben we inmiddels wel van de vier grote culturele instellingen in de stad. Zij hebben te maken met een prijsverhoging van in totaal €2 miljoen voor hun energie. Daar wordt een afzonderlijk voorstel voor gedaan.

onzeker of iedereen hiermee geholpen is. Voor de komende periode willen we daarom een aantal aanvullende maatregelen nemen. Daarbij gaat het nadrukkelijk om een tijdelijk pakket. Als gemeente hebben we immers maar heel weinig invloed op de inkomenssituatie en de koopkracht van onze inwoners. We blijven er daarom bij het Rijk op aandringen om structureel de bestaanszekerheid van mensen te versterken.

Noodpakket maatregelen energiekosten en inflatie

We stellen een noodpakket voor dat bestaat uit drie elementen:

1. Een koopkrachtpakket om eenmalig de koopkracht van groepen inwoners te versterken.
2. Maatregelen om financiële problemen en energiearmoede te voorkomen door een extra investering in informatie, advies en ondersteuning.
3. Een fonds waarmee we instellingen, verenigingen en bedrijven tijdelijk kunnen ondersteunen en waarmee we maatschappelijke initiatieven mede mogelijk kunnen maken.

1. Koopkrachtpakket inwoners

Om de inkomenspositie van onze inwoners te versterken, willen we ter overbrugging van de koopkrachtmaatregelen van het Rijk mensen met een krappe beurs de komende periode extra financiële ondersteuning bieden. Daarbij kijken we vooral naar maatregelen die zo snel en eenvoudig mogelijk uit te voeren zijn en zoveel mogelijk terecht komen bij mensen die dit het hardst nodig hebben. Dat betekent dat we bestaande regelingen hiervoor benutten en deze (eenmalig) aanpassen of uitbreiden. Het gaat hierbij nadrukkelijk om een eenmalig overbruggingspakket.

a. Verhoging van de energietoeslag

We verhogen de bestaande energietoeslag voor de bestaande doelgroep (< 120% sociaal minimum) met € 200. Hiermee bieden we een grote groep inwoners met een laag inkomen (ruim 20.000) een extra eenmalig bedrag.

b. Verbreding van de (doelgroep voor de) energietoeslag

We zien dat ook huishoudens met een inkomen boven het minimum te maken hebben met financiële problemen. Wij willen de groep tussen de 120% en de 140% van het sociaal minimum daarom eenmalig in aanmerking laten komen voor een energietoeslag. Omdat hun inkomen hoger is, stellen wij het bedrag vast op € 600 per huishouden. Hiermee bieden we een ruime groep mensen met dit inkomen (ruim 6.000) de mogelijkheid op een eenmalige vergoeding.

c. Meerkostenregeling voor personen met ernstige medische beperkingen

Er is een specifieke groep die naar verwachting te maken heeft met onontkoombare extra energiekosten als gevolg van het feit dat zij vanwege hun beperkingen aangewezen zijn op (elektrische) hulpmiddelen en woonvoorzieningen, op een grotere (R-) woning en soms een hogere omgevingstemperatuur. Deze groep hebben we op basis van beschikbare informatie over toegekende hulpmiddelen in beeld gebracht. Wij willen voor deze groep eenmalig de meerkostenregeling aanpassen en hen een bedrag van € 750 toekennen. We verwachten ongeveer 300 personen een extra bedrag te kunnen verstrekken. Voor deze regeling kijken we daarbij niet naar de hoogte van het inkomen.

d. Vervroegen verbreding individuele inkomenstoelage

In het coalitieakkoord hebben we opgenomen dat we de individuele inkomenstoelage voor mensen die langdurig op het sociaal minimum leven, aan een bredere groep verstrekken. Dat houdt in dat de toeslag na twee jaar in plaats van na 5 jaar beschikbaar komt. Die verbreding wilden we in laten gaan in 2023, maar stellen we nu ook al in 2022 beschikbaar. Hiermee ontvangen bijna 2300 huishoudens een bedrag van gemiddeld € 450 (afhankelijk van hun levenssituatie).

e. Kleding/speelgoedbon voor kinderen via de Stadspas

De huidige omstandigheden zorgen ervoor dat het voor ouders met een minimuminkomen moeilijker is om kleding voor kinderen aan te schaffen of een cadeautje met Sinterklaas of kerst te kopen. Wij willen daarom via de Stadspas tegoedbonnen van €50 per kind beschikbaar stellen. Hiermee verwachten we 8.000 kinderen in gezinnen met een inkomen onder de 120% van het sociaal minimum te kunnen ondersteunen.

f. Premie op werk

Voor mensen die nu een beroep doen op de bijstand kunnen de extra kosten die zij moeten maken om aan het werk te gaan (bijvoorbeeld voor vervoer) een belemmering vormen om die stap te maken. We willen daarom de komende maanden iedereen die langer dan 6 maanden een beroep op de bijstand heeft gedaan een premie op uitstroom geven van € 1.200, waarmee zij aan de slag kunnen zonder dat zij het risico lopen dat hun besteedbaar inkomen achteruitgaat. We passen hiervoor tijdelijk de verordening voor de bestaande premie op werk (voor mensen die langer dan 3 jaar een beroep doen op de bijstand) aan.

Studenten

Ook studenten hebben te maken met de gevolgen van stijgende energieprijzen. In het koopkrachtpakket van het kabinet is opgenomen dat het komende studiejaar de beurs voor uitwonenden maandelijks met € 165 wordt verhoogd. Tot die tijd kunnen zij een beroep doen op de individuele bijzondere bijstand wanneer zij financieel in de problemen komen. Zij kunnen geen gebruik maken van de (categoriale) energietoelage die voor andere inwoners geldt omdat hun woonsituatie zeer divers is. Samen met andere gemeenten pleiten we al enige tijd stevig voor een aparte landelijke regeling voor studenten tot aan september 2023. Tot op heden heeft dat nog geen resultaat opgeleverd. In de motie "Ik voel je energietoelage" heeft de raad het college gevraagd om de mogelijkheden te onderzoeken voor het uitkeren van de energietoelage aan studenten en hierbij de methoden die de gemeenten Delft en Den Haag gebruiken te betrekken. Den Haag en vrijwel alle andere (studenten)steden stellen de energietoelage volgens de lijn van het kabinet niet beschikbaar voor studenten. Een enkele gemeente (waaronder Delft) doet dat wel, onder de voorwaarde dat studenten (en andere inwoners) een eigen energiecontract moeten overleggen. Daarmee wordt nog steeds een groot deel van de studenten niet bereikt, terwijl tegelijkertijd andere inwoners van de toeslag worden uitgesloten. Deze oplossing is voor ons ook juridisch niet mogelijk omdat we daarvoor tussentijds voorwaarden moeten aanpassen die nadelig zijn voor andere inwoners. Mochten wij toch besluiten de energietoelage toegankelijk te maken

Volgvel 4

voor studenten, dan brengt dit een financieel risico met zich mee dat we niet kunnen dragen²³.

Zoals gezegd kunnen studenten die echt in de financiële problemen komen, een beroep doen op individuele bijzondere bijstand. Het kabinet heeft inmiddels besloten om hiertoe € 35 miljoen beschikbaar te stellen aan studentensteden⁴.

Wanneer studenten een beroep op individuele bijzondere bijstand doen, geldt dat er een individuele berekening wordt gemaakt van de extra kosten die zij moeten maken vanwege de gestegen prijzen voor energie én de draagkracht waarover zij beschikken⁵. Daarbij stellen wij niet de eis dat zij een eigen energierekening moeten hebben, zodat alle studenten onafhankelijk van hun woonsituatie hier gebruik van kunnen maken. Ook maken we het aanvragen zo eenvoudig en laagdrempelig mogelijk en wijzen we studenten nogmaals actief via de opleidingsinstellingen op de mogelijkheden om hier gebruik van te maken.

Bij de bepaling van de draagkracht zijn we als gemeente verplicht om het inkomen waar inwoners over kunnen beschikken, hierbij te betrekken. Dat geldt dus ook voor het maximale bedrag dat studenten aan lening kunnen krijgen⁶. We hebben onderzocht of het mogelijk is om in de huidige situatie het bedrag dat studenten kunnen lenen, niet volledig mee te nemen bij het bepalen van hun draagkracht. Daarmee zouden we de (inkomens) drempel verlagen en de druk om (extra) te lenen kunnen beperken. De wet staat dit echter niet toe⁷.

Kortom, we zien op dit moment geen reële mogelijkheden om studenten een (categoriale) energietoeslag te verstrekken, maar spannen ons volledig in om degenen die in de problemen komen noodzakelijke financiële ondersteuning te bieden. Mocht het zo zijn dat het budget dat voor deze ondersteuning beschikbaar is gesteld door het Rijk niet volledig wordt benut, dan onderzoeken we een alternatieve besteding die aan studenten ten goede komt⁸.

Uitvoering

We streven ernaar de uitvoering van de eenmalige maatregelen in de loop van november te starten en nog in 2022 uit te voeren. De snelheid waarmee we dat kunnen doen is mede afhankelijk van de inzet die nog nodig is voor de uitvoering van de

---

² Op dit moment is er nog steeds een risico dat een rechter (net als de rechtbank Gelderland) ons verplicht om de toeslag ook aan studenten uit te keren. Mocht dat het geval zijn, dan is het van belang dat we de richtlijnen van het Ministerie volgen zodat we met meer kans van slagen een beroep op het Rijk kunnen doen.

³ We gaan ervan uit dat we hiermee uitvoering hebben gegeven aan de motie "ik voel je energietoeslag".

⁴ Overigens is de individuele bijzondere bijstand een open-einde-regeling. Dus mocht het aantal aanvragen het bedrag van € 3 miljoen overschrijden, dan gaat dat niet ten koste van studenten die er recht op hebben. De verstrekking van deze vorm van bijstand aan studenten is ook niet afhankelijk van het moment waarop we deze middelen ontvangen. Zij kunnen nu al een beroep doen op die ondersteuning.

⁵ In onze beleidsregels hebben we opgenomen dat er bij inkomens tot 120% van het sociaal minimum geen draagkracht is en daarboven wordt 35% van het inkomen als draagkracht gerekend.

⁶ Dat betekent niet dat zij dat geld ook werkelijk moeten lenen.

⁷ Het kabinet heeft dit bij de beantwoording van Kamervragen over de energietoeslag voor studenten (5 oktober 2022) nog eens expliciet benadrukt.

⁸ Dat zal niet kunnen in de vorm van een financiële bijdrage of compensatie aan individuele studenten, omdat het de gemeente niet is toegestaan om inkomenspolitiek te bedrijven.

Volgvel 5

bestaande maatregelen, van de (beschikbare en nog aan te trekken) capaciteit en de mate waarin het lukt om met de inzet van slimme systemen de uitvoering efficiënter te maken. Op dit moment staat de uitvoering van energietoeslag al onder grote druk omdat individuele aanvragen nog blijven binnenkomen. Er zijn inmiddels meer dan 12.000 energietoelagen ambtshalve verstrekt en daarnaast hebben 10.000 personen een aanvraag ingediend.

Maaltijden voor schoolkinderen

Vanuit het armoedebeleid heeft minister Schouten extra middelen beschikbaar gesteld (€ 5 miljoen landelijk) om op ongeveer 500 scholen een gratis ontbijt te verstrekken. Hiervoor is het Jeugdeducatiefonds ingeschakeld. Daarnaast is er in de Tweede Kamer een motie aangenomen om € 100 miljoen uit de begroting van OCW te bestemmen voor het versneld invoeren van de rijke schooldag en daarbinnen de optie van een maaltijd op school. Wij stimuleren scholen om zoveel mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheden die deze maatregelen bieden. Overigens maken op dit moment 16 scholen gebruik van een gemeentelijke subsidie voor ontbijt op school. We gaan kijken waar het aantal scholen kan worden uitgebreid, onder meer in het voortgezet onderwijs.

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

Gemeenten hebben de mogelijkheid om kwijtschelding van hun belastingen te verlenen aan huishoudens die hun belastingaanslag niet kunnen betalen maar de ruimte om een eigen gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid te voeren is beperkt. Deze maand is een regeling gepubliceerd waarmee gemeenten de mogelijkheid hebben gekregen om de vermogensnorm te verhogen. Dat willen we ook doen bij de afvalstoffenheffing, waardoor meer inwoners in aanmerking komen voor deze kwijtschelding. Tevens onderzoeken we of we dit ook met terugwerkende kracht vanaf 1-1-22 kunnen invoeren. Hierover komen we nog naar u toe met een voorstel, inclusief dekking.

Andere groepen & dienstverlening

De gepresenteerde maatregelen hebben betrekking op het bieden van extra (veelal generieke) inkomensondersteuning voor groepen inwoners. We realiseren ons heel goed dat we daarmee niet de problematiek als gevolg van de stijgende prijzen kunnen wegnemen. Er zijn nog steeds specifieke groepen die buiten onze regelingen vallen (middeninkomens) of die vanwege hun (bijzondere) omstandigheden extra steun nodig hebben. Daar houden we in onze dienstverlening de komende periode (extra) rekening mee. Zo zorgen we ervoor dat mensen in een schuldregeling in alle gevallen in staat blijven hun aflossing te kunnen doen en hun leefgeld op niveau blijft. Voor inwoners met een schuldregeling die in een schrijnende situatie terechtkomen omdat het beschikbare budget onvoldoende is om de rekeningen te kunnen voldoen én daarnaast nog leefgeld over te houden heeft de GKB een maatwerkbudget om te voorkomen dat deze zeer kwetsbare groep inwoners verder in de financiële problemen komt. Daarnaast geven we mensen de komende periode extra ruimte om elkaar (financieel) bij te staan, zonder dat dit negatieve gevolgen heeft voor de uitkering.

2. Investing in informatie, advies & ondersteuning

Het is van belang om te voorkomen dat mensen als gevolg van de stijgende prijzen langdurig in de (financiële) problemen komen. We weten dat dat risico toeneemt als mensen het inzicht in en overzicht op hun financiën kwijtraken. We nemen daarom

Volgvel 6

een aantal maatregelen om mensen beter te informeren over de mogelijkheden om kosten te besparen, de financiën op orde te krijgen en bestaande regelingen te benutten. Daarnaast streven we naar een intensivering van de mogelijkheden om mensen advies te geven over hun financiële situatie. Dit heeft naar verwachting als effect dat er een extra beroep op ondersteuning (bij financiële problemen en/of problemen op andere leefgebieden) wordt gedaan. Ook daarin willen we de komende periode investeren. Daarbij moeten we nadrukkelijk de kanttekening plaatsen dat dit sterk afhangt van de mate waarin het ons (gemeentelijke organisaties en WIJ Groningen) of onze samenwerkingspartners lukt om voldoende (extra) capaciteit te realiseren. Om eventuele schrijnende situaties op te kunnen lossen stellen we een maatwerkbudget beschikbaar.

a. Informatie verbeteren

We starten een campagne waarin we op verschillende manieren inwoners tips en adviezen geven om grip op hun financiën te krijgen en te wijzen op mogelijkheden van hulp, advies en financiële ondersteuning. Dat kan via de (sociale) media, via tussenpersonen (zoals een brugfunctionaris op scholen) of aansluitend aan landelijke initiatieven, zoals Geldfit. We doen dat samen met andere lokale maatschappelijke en landelijke organisaties. Brede groepen inwoners worden actief geïnformeerd over bestaande regelingen, manieren om (energie) te besparen en ondersteuningsmogelijkheden. Daarbij wordt aangesloten bij bestaande activiteiten, zoals het actieplan energie-armoede. Als eerste starten we binnen de gemeentelijke organisatie met een aanbod aan medewerkers die werken in het kader van de Wsw, beschut werk, basisbanen en de banenafpraak om met ons de financiële situatie in kaart te brengen en waar nodig bestaande instrumenten en ondersteuning in te zetten.

b. Adviesfunctie versterken

We versterken de (laagdrempelige) advisering over financiën, budgettering en besparingsmogelijkheden. Bij voorkeur gaat het daarbij om extra inzet op het gebied van inkomen en schulden bij WIJ Groningen.

c. Ondersteuning versterken

We versterken de organisaties die de extra ondersteuning kunnen bieden die het gevolg is van de stijgende hulpvragen, mede als gevolg van het feit dat er meer mensen worden verwezen naar deze vormen van hulp. Daarnaast stellen we een maatwerkbudget beschikbaar waarmee schrijnende situaties zo regelvrij mogelijk kunnen worden opgelost. Hierbij denken we bijvoorbeeld ook aan inwoners met een middeninkomen in bijzondere omstandigheden die we nu geen extra ondersteuning met dit noodpakket bieden.

De manier waarop we de advies- en ondersteuningsfunctie versterken werken we de komende weken verder uit. Daarbij kan het gaan om extra gemeentelijk personeel, extra inzet bij WIJ Groningen en/of extra inzet van samenwerkingspartners. Afhankelijk van beschikbare (extra) capaciteit en de aard en omvang van de hulpvragen, bepalen we in welke vorm we de middelen inzetten. Dat kan dus door tijdelijke uitbreiding van de gemeentelijke uitvoering en/of door tijdelijke extra subsidies voor samenwerkingspartners (waarbij ook hier geldt dat we afhankelijk zijn van de mogelijkheden om die capaciteit te organiseren). We reserveren een bedrag van € 600.000 voor informatie, advies en ondersteuning en €1 miljoen voor

maatwerkoplossingen. De benutting van deze middelen gebeurt deels in 2022 en voor het grootste deel in 2023.

3. Sociale basis en bedrijven ondersteunen

We zien op dit moment verschillende initiatieven waarbij mensen elkaar helpen om “de winter door te komen”. Bijvoorbeeld door extra activiteiten in en ruimere openingstijden van buurthuizen of een gezamenlijke actie om kleine energiebesparende maatregelen te nemen. Die acties willen we extra steun bieden als dat nodig is. Daarvoor willen we de komende periode een fonds voor wijkinitiatieven vormen. Ook verenigingen en culturele instellingen hebben te maken met de effecten van stijgende energieprijzen. Dat kan ertoe leiden dat de toegang van onze inwoners tot belangrijke (sociale-, culturele- of sport-) activiteiten wordt verminderd doordat deze minder beschikbaar zijn of (te) duur worden. Of en in welk mate dat het geval is, brengen we nu in kaart⁹. Daarbij geldt overigens dat er ook sprake is van andere (meer structurele) ontwikkelingen die leiden tot hogere kosten, bijvoorbeeld als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt en de gestegen loonkosten. Op basis van de uitkomsten van een analyse komen we met een voorstel of en hoe we daarbij kunnen helpen. We reserveren alvast een bedrag om waar nodig snel tot een aanvullende subsidie kunnen overgaan of een tijdelijke regeling te kunnen ontwerpen. Voor instellingen die panden van ons huren hebben we inmiddels besloten om een correctie op de indexatie toe te passen¹⁰ waardoor de stijging van de huur wordt beperkt.

Voor bedrijven geldt ook dat we nog geen duidelijk en eenduidig beeld hebben van de aard en omvang van de problematiek en de mate waarin het Rijk compensatie of noodhulp biedt. We zien wel dat individuele bedrijven in de problemen komen. Daarbij gaat het echter vaak om een samenspel van factoren waar de gestegen energieprijzen er één van is. De komende periode gaan we in gesprek met vertegenwoordigers van bedrijfsverenigingen om te beoordelen of en zo ja wat we als gemeente aanvullend en tijdelijk zouden kunnen doen, waarbij we ons realiseren dat onze mogelijkheden en onze rol in aard en omvang slechts heel beperkt kan zijn. We reserveren wel een bedrag om waar nodig aanvullende maatregelen kunnen nemen.

a. Fonds voor wijkinitiatieven en extra initiatieven van bestaande organisaties

We stellen een fonds in om initiatieven die in wijken worden genomen om elkaar te helpen te stimuleren en faciliteren. De komende periode werken we uit hoe we daar uitvoering aan gaan geven. We denken bijvoorbeeld aan het instellen van een budget waar de gebiedsteams over kunnen beschikken of (als er organisaties bij zijn waarmee we al een subsidierelatie hebben) aanvullende subsidiëring. Daarbij stellen we vanzelfsprekend een aantal voorwaarden, waaronder in ieder geval dat de activiteiten bijdragen aan het kunnen rondkomen, het voorkomen van financiële en andere problemen en/of aan het kunnen deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.

---

⁹ Op dit moment worden bijvoorbeeld door Sport050 mogelijke problemen door stijgende energieprijzen bij sportverenigingen geïnventariseerd. Daarbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar de vraag of en hoe compensatie past. Door EZ wordt in gesprekken met vertegenwoordigers van bedrijven in de gemeente geïnventariseerd of en zo ja waar de gestegen prijzen tot directe problemen leidt. De Vereniging Groninger dorpen inventariseert momenteel de knelpunten bij buurthuizen. Binnen de gemeentelijke afdeling contractering wordt een analyse gemaakt van de knelpunten en voorstellen voor extra inzet in de subsidieaanvragen voor volgend jaar. Voor gemeentelijke organisaties en gebouwen wordt een afzonderlijk plan opgesteld.

¹⁰ Door de energiecomponent uit de Consumentenprijsindex (CPI) te halen. De CPI vormt de basis voor de indexatie en leidt door deze correctie tot een stijging van 6-7% in plaats van 12-13%.

b. Fonds voor compensatie van gestegen kosten

We stellen een fonds in zodat we mogelijkheden hebben om waar nodig tijdelijk steun te kunnen bieden aan instellingen, verenigingen en bedrijven die in de problemen komen als gevolg van de gestegen (energie-) prijzen. De komende periode werken we uit hoe we daar uitvoering aan gaan geven en welke organisaties, instellingen en bedrijven hiervoor in aanmerking kunnen komen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door (net als in de coronaperiode) verschillende tijdelijke regelingen op te stellen. Wat ons betreft zijn de globale voorwaarden om voor een dergelijke regeling of instrument in aanmerking te komen in ieder geval:

- het moet gaan om tijdelijke ondersteuning (dus ter overbrugging).
- het levert een bijdrage aan de maatschappelijke en/of arbeidsdeelname van inwoners.
- het is in lijn met de doelen op het gebied van duurzaamheid.
- het kent een vorm van wederkerigheid.
- landelijke regelingen zijn altijd voorliggend.

Op dit moment is er nog geen inschatting te maken van de omvang van de steun die we zouden willen en kunnen bieden. We willen voor de komende periode een bedrag reserveren van € 3 miljoen dat kan worden ingezet voor beide fondsen. We kiezen er expliciet voor om nog geen onderverdeling te maken tussen verschillende typen maatregelen omdat daarvoor een onderbouwing nog ontbreekt en we organisaties, verenigingen en bedrijven nu ook nog helder beeld kunnen geven wat we voor hen kunnen betekenen.

Dit pakket loopt naast bestaande (structurele) maatregelen

Het voorgestelde pakket is bedoeld ter overbrugging totdat landelijke maatregelen zijn ingevoerd. Ondertussen nemen we ook maatregelen die een structureler effect hebben op de koopkracht en het energieverbruik van inwoners, instellingen en bedrijven. Zonder volledig te willen zijn, noemen we er hier een aantal die nu worden voorbereid of ingevoerd:

- We werken aan een actieplan energie-armoede waarin maatregelen worden genomen om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij treffen van energiebesparende maatregelen in, of (bij een eigen woning) aan hun huis. Hiervoor worden energiecoaches en klusteams ingezet en worden isolatiemaatregelen in 1.000 woningen getroffen. Ook nemen we maatregelen om deze groep de mogelijkheid te bieden om energieslurpend witgoed (koelkasten) te vervangen. Op deze manieren helpen we de energiekosten voor minima structureel te verlagen. U ontvangt begin november nog een separate collegebrief over dit actieplan waarin we u hier nader over informeren.
- Een energiefonds waarin inwoners met een laag inkomen mogelijkheden worden geboden om tegen gunstige voorwaarden verduurzamingsmaatregelen te treffen en daarmee de kosten voor energie te verlagen.
- Prestatieafspraken met woningcorporaties om de huurwoningen (versneld) te verduurzamen, de huren van slecht geïsoleerde woningen niet te verhogen en huisuitzettingen te voorkomen.
- Het intensiveren van de aanpak voor vroegsignalering, waarbij mensen met betalingsachterstanden bij de huur, de energie- en waterrekening en de premie voor de zorgverzekering snel en actief worden benaderd en waar nodig ondersteund.

Volgvel 9

- De verruiming van de doelgroepen van de Individuele inkomensvoetstuk, waardoor een groter aantal huishoudens dat al langer op het sociaal minimum zit, een aanvulling op het inkomen krijgt.
- Een premie voor mensen die vanuit de bijstand in deeltijd aan het werk gaan, zodat hun inkomen boven de bijstandsnorm komt.
- Ondersteuning van mkb-bedrijven bij de verduurzaming van hun onderneming (“Groningen werkt Slim”).

Financiën

De kosten voor het pakket bedragen in totaal € 14,1 miljoen. Hiervan wordt € 9,5 miljoen ingezet voor het koopkrachtpakket van inwoners. Voor de versterking van de aanpak om financiële problemen te voorkomen stellen we een inzet van € 1,6 miljoen voor en voor de totale fondsvorming willen we € 3 miljoen reserveren. Daarnaast komt er naar verwachting € 3 miljoen beschikbaar voor individuele bijzondere bijstand voor studenten¹¹.

				2022	2023
Koopkracht					
Verhoging energietoeslag	20600	€ 200	€ 4.120.000	€ 4.120.000	
Uitbreiden doelgroep 120-140%	6000	€ 600	€ 3.600.000	€ 3.600.000	
Uitbreiden meerkosten	300	€ 750	€ 225.000	€ 225.000	
Uitbreiden Stadjerspas	8000	€ 50	€ 400.000	€ 400.000	
IIT verbreding naar voren halen	2300	€ 450	€ 1.035.000	€ 1.035.000	
Premie uitstroom	100	€ 1.200	€ 120.000	€ 120.000	
Totaal			€ 9.500.000	€ 9.500.000	
Financiële problemen en energie					
Informatie, advies en extra ondersteuning			€ 600.000	€ 150.000	€ 450.000
Maatwerkbudget			€ 1.000.000	€ 250.000	€ 750.000
Totaal			€ 1.600.000	€ 400.000	€ 1.200.000
Sociale basis en bedrijven					
Fonds voor wijkinitiatieven			PM	PM	PM
Compensatieregeling verengingen en instellingen			PM	PM	PM
Compensatieregeling buurthuizen			PM	PM	PM
Fonds ondernemers			PM	PM	PM
Totaal			€ 3.000.000	PM	PM
			€ 14.100.000		
Studenten			€ 3.000.000		

De maatregelen in dit noodpakket komen deels neer op het inzetten van de ruimte in bestaande budgetten in lijn met het oorspronkelijke doel op het deelprogramma Werk en inkomen. Dit zijn budgetten waarover het college kan besluiten zoals de budgetten voor energietoeslag, bijzondere bijstand en bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de inzet van € 7,3 miljoen.

Meer dan de helft van de positieve afwijking op het deelprogramma Werk en Inkomen wordt verklaard door een incidenteel voordeel op de BUIG (V € 10,8 miljoen). Een deel van die middelen willen we inzetten om de kosten van afgerond € 6,8 miljoen te dekken van het resterende deel van de koopkrachtmaatregelen en de overige maatregelen. Hiermee wijken we af van het kader resultaatbepaling en – bestemming. Deze inzet leidt tot een lager rekeningresultaat 2022. De inzet van deze middelen vraagt om een besluit van uw raad. Hiervoor wordt een afzonderlijk voorstel aan uw raad voorgelegd. In onderstaand overzicht hebben we de kosten en de dekking van het pakket onder elkaar gezet.

¹¹ Waarbij het recht op individuele bijzondere bijstand voor deze groep overigens niet afhankelijk is van dit bedrag.

Kosten pakket	
Koopkracht	€ 9.500.000
Financiële problemen	€ 1.600.000
Fondsen	€ 3.000.000
Totaal	€ 14.100.000
Dekking pakket	
Budgetten energietoeslag, uitvoering en bijzondere bijstand	7.300.000
Aanvulling vanuit verwacht resultaat BUIG	€ 6.800.000
Totaal	€ 14.100.000

Zoals eerder aangegeven kan deze dekking nog aangepast worden als het Rijk nog aanvullende middelen beschikbaar stelt. Hiermee behouden we de flexibiliteit om met budgetten te kunnen schuiven, en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Dat geldt ook bij onderbenutting van de voorgestelde budgetten.

Studenten

Het bedrag voor studenten (naar verwachting € 3 miljoen) heeft betrekking op 2022 en wordt waarschijnlijk in de decembercirculaire 2022 beschikbaar gesteld in de vorm van een decentralisatie-uitkering. Hierover wordt in januari 2023 de raad voorgesteld te besluiten om dit bedrag te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming 2022. Daarover doen we uw raad dus nu geen voorstel.

Juridische uitwerking

Voor een aantal maatregelen is het noodzakelijk om beleidsregels en/of verordeningen aan te passen of (subsidie-) regelingen op te stellen. Dat vraagt de komende periode dus op onderdelen nog aanvullende besluitvorming van de raad. Op korte termijn betreft het in ieder geval de aanpassing van de verordening voor de individuele inkomenstoeslag en de re-integratieverordening (voor de premie op werk). Deze aanpassingen worden begin november aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De besluitvorming over de aanpassingen aan de beleidsregels voor de energietoeslag en de meerkostenregeling vindt rond dezelfde periode door het college plaats.

Voor de invulling van fondsen is het op dit moment nog niet vast te stellen of en voor welke onderdelen besluitvorming van de raad nodig is. De komende periode houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen op deze gebieden.

Wensen en bedenkingen

In deze brief hebben we u het pakket gepresenteerd dat we als college willen inzetten om inwoners instellingen en bedrijven die in de problemen komen vanwege de gestegen (energie)prijzen de komende maanden te ondersteunen, ter overbrugging naar de meer structurele maatregelen die landelijk worden voorbereid. Daarbij hebben we het evenwicht gezocht tussen de beschikbaarheid van middelen, de gerichtheid van de ondersteuning aan inwoners met financiële problemen en de uitvoerbaarheid van de maatregelen. We denken hiermee een evenwichtig pakket te presenteren dat inwoners daadwerkelijk ondersteunt, dat we kunnen financieren en dat we de komende maanden ook kunnen waarmaken.

Volgvel 11

De ondersteuning aan maatschappelijke instellingen en bedrijven ter overbrugging naar structurele (rijks)maatregelen kunnen we op dit moment nog niet concretiseren en werken we de komende weken nader uit.

Graag vernemen wij uw wensen en bedenkingen op dit pakket aan maatregelen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.